

Cemex Polska Sp.z o.o.
KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data sporz. dnia 29-05-2015
Data aktualizacji 20-03-2019

Sekcja 1. IDENTYFIKACJA MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu:

Cemex CX-Z620-624

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania mieszanki oraz zastosowania odradzane

Zaprawa murarska do klinkieru (grafitowa, szara, jasnoszara, białowa, czarna)

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Cemex Polska Sp. z o.o. ul. Krakowiaków 46, 02-255 Warszawa
tel. 022 571 41 00 / 022 571 41 77
e-mail: cemexpolska@cemex.com

1.4. Numery telefonu alarmowego

Instytut Medycyny Pracy w Łodzi - tel. 042 / 657 99 00 lub 042 631 47 67 (całodobowo)

Sekcja 2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

2.1. Klasyfikacja mieszanki

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP):

Skin Sens. 1; H317 Działanie drażniące na skórę kat. 2

Eye Dam. 1; H318 Powodzenie uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy kat. 1

Skin Irrit. 2; H315 Działanie drażniące na skórę kat. 2

STOT SE 3; H335 Działanie toksyczne na narządy docelowe - narządzenie jednorazowe kat. 3

Pył cementowy może działać drażniaco na układ oddechowy, cząsteczki i dymy powstające przy wdychaniu zwiększają ryzyko choroby płuc. Bezpośrednie zaprudzenie oczu może prowadzić do uszkodzenia. Długotrwały kontakt ze skórą może działać drażniaco.

Właściwości użytkowania produktu nie stwarzają zagrożenia dla środowiska.

W trakcie reakcji mieszanki z wodą tworzy się środowisko silnie zasadowe.

Zawartość rozpuszczonego chromu (VI) w cementzie wynikająca z jego składu naturalnego lub zastosowania dodatków redukujących jest poniżej 2 mg/kg (0,0002%) całkowitej suchej masy i jest ograniczana zgodnie z przepisami wymienionymi w sekcji 15.

2.2. Elementy oznakowania

Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP)

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia:

Hasło ostrzegawcze: NIEBEZPIECZEŃSTWO

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H315 - Drażni skórę

H317 - Może powodować reakcję alergiczną skóry

H318 - Powoduje poważne uszkodzenie oczu

H335 - Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P102 - Chroni przed dziećmi

P260 - Nie wdychać pyłu

P280 - Stosować rękawice ochronne / odzież ochronną / ochronę oczu / ochronę twarzy.

P302+P352+P333+P313 - W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dokładnie wodą z mydłem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

P304+P340+P312 - W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: Wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku w pozycji umożliwiającej swobodne oddychanie. W przypadku zęgo samopoczucia skontaktować się z RODKIEM ZATRUCIA lub lekarzem.

P305+P351+P338+P310 - W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: ostro nie pukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeśli się im na jej łatwo usunąć. Kontynuować płukanie. Natychmiast skontaktować się z RODKIEM ZATRUCIA lub lekarzem.

P261 - Unikać wdychania pyłu / dymu / gazu / mgły / par / rozpylonej cieczy

P501 - Zawartość /pojemnik usuwać zgodnie z przepisami miejscowymi

2.3. Inne zagrożenia

Zgodnie z załącznikiem XIII Rozporządzenia REACH w sprawie PBT oraz vPvB, mieszanina nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB.

Ze względu na swoją postać, pył produktu może mechanicznie podrażniać oczy i układ oddechowy.

Sekcja 3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. Składniki mieszaniny potencjalnie niebezpieczne dla zdrowia

Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP)

Nazwa	Nr	Zawartość	Klasyfikacja	Oznaczenia
Klinkier cementu portlandzkiego	WE 266-043-4 CAS 65997-15-1 Rejestracyjny - nie ma zastosowania	14 - 22%	Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe STOT SE 3 Działanie drażniące na skórę kat. 2 (Skin Irrit. 2) Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy kat. 1 (Eye Dam. 1) Działania uczulające na skórę kat. 1 (Skin Sens. 1)	H335 H315 H317 H318

Pełen tekst wszystkich zwrotów jest podany w sekcji 16

Sekcja 4. RODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis rodków pierwszej pomocy

Wskazówki ogólne

Należy przestrzegać uwag dotyczących bezpieczeństwa i użytkowania zamieszczonych na etykiecie. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala, pokazać opakowanie lub etykiety.

Po znacym zanieczyszczeniu dróg oddechowych

Przenieść poszkodowanego na świeże powietrze. Pył z krtani oraz dróg nosowych powinien usunąć się samoczynnie. Kontakt z lekarzem powinien nastąpić przy stałym podrażnieniu lub poważniejszych objawach dyskomfortu takich jak kaszel i inne.

Dostarczyć świeże powietrze lub tlen. Wezwać lekarza.

Wyprowadzić ludzi z obszaru zapyłonego.

Kontakt ze skórą :

Suche mieszaniny usunąć z skóry spłukując obficie wodą. Mokre mieszaniny spłukiwać obficie wodą.

Zdejmować zanieczyszczoną odzież, obuwie, zegarek itp. oraz wyczyścić przed ponownym stosowaniem.

Skontaktować się z lekarzem w przypadku jakichkolwiek podrażnień lub oparzeń.

Kontakt z oczami:

Nie trzeć oczu, bo może to spowodować dodatkowe mechaniczne uszkodzenie.

Przepłukać oczy dużą ilością wody, usunąć szkła kontaktowe (jeśli są) oraz odsunąć szeroko powieki i w dalszym ciągu płukać oczy dużą ilością czystej wody przez okres około 20 minut, w celu usunięcia wszystkich zanieczyszczeń. Jeśli możliwe stosować wodę izotoniczną (0,9% NaCl). Skontaktować się ze specjalistą z medycyny pracy lub okulistą.

Spożycie:

Nie wolno wywoływać wymiotów. Jeśli poszkodowany jest przytomny wypłukać usta dużą ilością wody oraz podać wodę do picia. Niezwłocznie skontaktować się z pomocą medyczną.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Długotrwały i bezpośredni kontakt zaprawy zawierającej cement (suchej lub mokrej) z oczami, skórą lub drogami oddechowymi może spowodować poważne i potencjalnie nieodwracalne obrażenia. Należy przestrzegać uwag dotyczących bezpieczeństwa i użytkowania zamieszczonych na etykiecie. Natychmiast usuwać produkt z skóry, oczu i paznokci, co pozwoli zapobiec wszelkim opóźnionym skutkom narażenia.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast pomoc medyczną, pokazać kartę charakterystyki, opakowanie lub etykiety. Nie dopuszczać do stwardnienia zaprawy, natychmiast spłukać /przebrać. W przypadku kontaktu z oczami lub paznokciami wskazana jest konsultacja medyczna. Ze względu na wagę ciwo ci drażniące produktu, niezbędny jest dostęp do bieżącej wody. W przypadku wielokrotnego lub długotrwałego kontaktu ze skórą stosować kremy ochronne.

Sekcja 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Rodki gaśnicze

Wszystkie typy rodków gaśniczych

5.2. Szczególne zagrożenia związane z mieszaniną

Nie istnieje żadne szczególne zagrożenie związane z wagami ciwo ci samego produktu, produktów spalania, lub powstających gazów. Mieszanina jest niepalna i niewybuchowa oraz nie wzniesie się i nie będzie podtrzymywać palenia się innych materiałów. Mieszanina nie powoduje zagrożenia związanego z ogniem. Zalecane jest stosowanie sprężonego powietrza do izolacji dróg oddechowych.

5.3. Informacja dla straży pożarnej

Zaprawa nie stwarza zagrożenia pożarowego. Stosować aparat chroniący drogi oddechowe.

Sekcja 6. POST POWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO RODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ochrony osobistej i procedury w sytuacjach

Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:

Nosi sprzęt ochronny określony w sekcji 8 i postępuje zgodnie z wytycznymi sekcji 7.

Dla osób udzielających pomocy

Nie są wymagane żadne procedury. Jednakże w przypadku wysokiego zapylenia należy zastosować sprzęt ochronny układu oddechowego.

6.2. Środki ochrony osobistej w zakresie środowiska

Zabezpieczy przed dostaniem się dużych ilości mieszaniny do zbiorników, cieków wodnych, kanalizacji i cieków.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i środki do usuwania skażenia

Sucha mieszanina:

Zebra rozsypany materiał w stanie suchym jeżeli to możliwe. Stosować suche metody czyszczenia takie jak odkurzanie (sprzęt przemysłowy wyposażony w wysoko efektywne filtrowanie (EPA i HEPA, EN 1822-1:2009 lub podobne), które nie powodują rozpylania. Nigdy nie stosować sprężonego powietrza.

Alternatywnie wytrzeć pyłną mokro używając mopa, mokrych szczotek, sprejów wodnych lub wody (unikając rozpylania do powietrza) i usunąć śluz. Jeżeli to nie możliwe usuwać na mokro (patrz mokry cement).

Jeżeli czyszczenie na mokro lub odkurzanie nie jest możliwe i pozostaje mierzwi do usunięcia na sucho należy upewnić się, że pracownicy stosują właściwy sprzęt ochrony osobistej i nie powodują

rozpylania. Unikać wdychania pyłu cementowego i jego kontaktu ze skórą. Umieścić rozsypany materiał w pojemniku. Zabezpieczy przed składowaniem zgodnie z sekcją 13

Mokra mieszanina:

Zebra mokre mieszaniny i umieścić w pojemniku. Materiał wiążący hydraulicznie wiązki odczekać aż materiał wyschnie i zwinąć przed składowaniem zgodnie z sekcją 13.

6.4. Odniesienie do innych sekcji

Środki ochrony indywidualnej: sekcja 8

Postępowanie z odpadami: sekcja 13

Sekcja 7. POST POWANIE Z MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ochrony osobistej dotyczące bezpiecznego postępowania

Nie stosować ani nie składować w pobliżu żywności, napojów lub materiałów tytoniowych.

- środki ochronne:

Unikać rozprzestrzeniania się pyłu:

Produkt workowany stosowany w otwartych mieszalnikach: Najpierw wlać wodę, następnie stopniowo dodawać mieszaninę, nie wsypywać z dużej wysokości. Rozpoczynać mieszanie powoli. Nie zginać pustych worków, chyba że są umieszczone wewnątrz czystego worka.

Noszenie worków z mieszaniną może powodować nadwyręcenie pleców, ręk, ramion oraz nóg.

Stosować się do zaleceń z sekcji 8.

W trakcie czyszczenia suchego cementu stosować się do sekcji 6.3.

- środki ochrony przeciwpożarowej

Nie mają zastosowania.

- środki zapobiegające rozpylaniu

Nie zamiatać. Stosować suche metody czyszczenia, nie powodujące rozpylania - odkurzacze.

- środki ochrony środowiska

Nie istnieją szczególne środki.

Informacje dotyczące ogólnej higieny pracy.

Nie stosować i nie przechowywać w pobliżu jedzenia, napoi i materiałów tytoniowych.

W środowisku zapyłonym stosować maski i okulary ochronne.

Używać rękawic aby uniknąć kontaktu ze skórą.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, szczególnie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Mieszanka powinna być przechowywana w zamkniętych opakowaniach, oddzielona od gruntu, w suchych warunkach, zabezpieczonych przed gwałtownymi zmianami powietrznymi w celu uniknięcia obniżenia jakości.

Worki powinny być układane w układzie zapewniającym stabilność. Produkt ulega nieodwracalnemu stwardnieniu pod wpływem wilgoci. Podłoga składowi otwartych powinna być twarda i sucha, odpowiednio pochylona, zabezpieczająca przedciekami wody deszczowej i zanieczyszczeniami. Nie przechowywać w pomieszczeniach, w których przebywają ludzie.

7.3. Szczególne zastosowania

Brak dodatkowych informacji dla szczególnych zastosowań.

Sekcja 8. KONTROLA NARAŻENIA/ RODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli

DNEL wdychanie (8h): 2 mg/m³

DNEL skóra: nie ma zastosowania

DNEL spożycie: nie ma odniesienia

DNEL odnosi się do pyłu respirabilnego. Narzędzie zastosowane do oszacowania ryzyka (MEASE) odnosi się do frakcji wdychalnej. W wyjściowych wnioskach i analizie oceny ryzyka zastosowany został odpowiedni margines bezpieczeństwa. Na podstawie dostępnych badań oraz do wiadomości nie jest dostępny DNEL dla narażenia skóry, Ponieważ cement jest sklasyfikowany jako drażniący kontakt ze skórą oraz oczami powinien być ograniczony do możliwego minimum.

PNEC woda: nie ma zastosowania

PNEC osad: nie ma zastosowania

PNEC gleba: nie ma zastosowania

Analiza ryzyka dla środowiska jest oparta na wpływie na pH wody. Możliwe są zmiany pH w wodach powierzchniowych, podziemnych, które jednak nie powinno przekroczyć wartości 9.

Wymagania krajowe dotyczące zawartości pyłu:

Pyłcementu całkowity NDS: 6 mg/m³

Pyłcementu respirabilny NDS: 2 mg/m³

8.2. Kontrola narażenia

Zapewnić właściwą wentylację pomieszczenia podczas pracy z mieszaniną, oraz środki ochrony indywidualnej. Jeżeli to możliwe stosować środki redukujące generowanie zapylenia i zapobiegające rozprzestrzenianiu się pyłu w środowisku, takie jak odpylanie, wentylacja i metody suchego czyszczenia, które nie powodują zapylenia.

Kontrola narażenia w miejscu pracy

Podczas pracy unikanie kłaniania w wiej zaprawie. Jeżeli kłanianie jest konieczne stosować odpowiedni wodoodporny sprzęt ochronny.

Nie jeść, pić i nie palić podczas pracy z mieszaniną. Unikać kontaktu materiału ze skórą i ustami.

Niezwykle ważne po pracy z materiałami zawierającymi cement, należy się dokładnie, należy również zdjąć zanieczyszczoną odzież, obuwie, zegarki itp. i oczyścić przed powtórny użyciem.

Ochrona układu oddechowego:

Jeżeli osoba jest narażona na kontakt z pyłem cementowym w ilości powyżej określonych limitów (8.1) powinna stosować odpowiednie środki ochrony układu oddechowego. Środki te powinny zostać przystosowane do poziomu stężenia pyłu według standardów EN.

W przypadku przekroczenia stężeń dopuszczalnych: np. maska pełna z filtrem przeciwpyłowym P2 lub maska przeciwpyłowa.

Ochrona rąk

Należy używać rękawic ochronnych, zaleca się nieprzepuszczalne i odporne na alkaliczne środowisko rękawice podczas pracy z produktem po dodaniu wody.

Zaleca się stosować kremy ochronne do rąk.

Wszystkie odkryte części ciała chronić tłustym kremem ochronnym.

Ochrona oczu

Podczas pracy z suchymi i mokrymi mieszaninami stosować dobrze przylegające atestowane okulary ochronne typu gogle zgodnie z wytycznymi BHP.

Ochrona skóry

Stosowa nieprzepuszczalne i odporne na alkaliczne środowisko r kawice (z materiału z nisk zawarto ci rozpuszczalnego Cr (VI), wewn trz wyją one baweżn , buty, zamkni t odzie z dżugimi r kawami nogawkami oraz dodatkowe rodki ochrony skóry (wyj cznie z kremami ochronnymi) w celu zabezpieczenia skóry przed przedju onym kontaktem z mokr mieszanin . Dodatkowo nale y zabezpieczy obuwie przed dostaniem si do niego mokrej mieszaniny.

W szczególnych przypadkach nale y stosowa wodoodporne spodnie oraz ochraniacze kolan.

Sekcja 9. WŁA CIWO CI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych włã ciwo ci fizycznych i chemicznych

- a) Wygl d - proszek w odcieniach szaro ci (grafitowy, szary, jasnoszary), br zowy lub czarny
- b) Zapach - bez zapachu
- c) próg zapachu - nie dotyczy
- d) pH - odczyn alkaliczny
- e) temperatura topnienia/krzepni cia > 1000°C
- f) pocz tkowa temp. wrzenia i zakres temp. wrzenia - nie dotyczy
- g) temperatura zapłonu - nie dotyczy
- h) szybko parowania - nie dotyczy
- i) palno (ciał stałego, gazu) - nie dotyczy
- j) górna/dolna granica palno ci lub górna/dolna granica wybuchowo ci - nie dotyczy
- k) pr no par - nie dotyczy
- l) g sto par - nie dotyczy
- m) g sto wzgl dna - nasypowa: 1,3 kg/dm³ - 2,2 kg/dm³
- n) rozpuszczalno - nie dotyczy
- o) współczynnik podziału: n-oktano/woda - nie dotyczy
- p) temperatura samozapłonu - nie dotyczy
- q) temperatura rozkładu - nie dotyczy
- r) lepko - nie dotyczy
- s) włã ciwo ci wybuchowe - nie posiada
- t) włã ciwo ci utleniaj ce - nie posiada

9.2. Inne informacje

Odczyn alkaliczny uzyskuje si po rozmieszaniu produktu z wod .

Sekcja 10. STABILNO I REAKTYWNO

10.1. Reaktywno

Po zmieszaniu z wod zaprawa twardnieje w stabiln mas , która nie jest reaktywna w normalnym środowisku.

10.2. Stabilno chemiczna

Suchy mieszanina jest stabilna w warunkach wja ciwego przechowywania (patrz sekcja 7) i zgodna z wi kszo ci innych materiałów budowlanych. Powinna pozosta sucha. Nale y unika kontaktu z materiałami niezgodnymi.

Mokra mieszanina jest alkaliczna i niezgodna z kwasami, solami amonowymi, aluminium i innymi metalami nieszlachetnymi. Cement zawarty w mieszninie rozpuszcza si w kwasie fluorowodorowym wytwarzaj c r cy gaz . tetra fluorek krzemu. Cement reaguje z wod tworz c krzemiany i wodorotlenek wapnia. Krzemiany w cemencie reaguj z silnymi utleniaczami takimi jak fluor, trój fluorek boru, trój fluorek magnezu i difluorek tlenu. Produkt zmieszany z wod st eje tworz c stabiln struktur , która w normalnych warunkach nie reaguje ze środowiskiem.

10.3. Mo liwo wyst powania niebezpiecznych reakcji

Cement nie powoduje wyst powania niebezpiecznych reakcji.

10.4. Warunki, których należy unikać

Należy unikać zawilgocenia. Zawilgocenie podczas składowania może powodować zbrzylenie i spadek jakości produktu.

10.5. Materiały niezgodne

Kwasy, sole amonowe, aluminium i inne metale nieszlachetne. Powinno się unikać niekontrolowanego dostania się sproszkowanego aluminium do mokrego cementu, może to powodować uwalnianie się wodoru.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Mieszanka nie rozkłada się na materiały niebezpieczne.

Sekcja 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra - skóra

Test - królik, kontakt 24 godziny, 2,000 mg/kg wagi ciała. Brak obrażeń. Bazując na dostępnych danych klasyfikacja nie jest wymagana.

Toksyczność ostra - drogi oddechowe

Nie zaobserwowano toksyczności ostrej. Bazując na dostępnych danych klasyfikacja nie jest wymagana.

Toksyczność ostra - ustna

W wyniku analizy literatury nie stwierdzono toksyczności ostrej ustnej związanej z cementem portlandzkim. Bazując na dostępnych danych klasyfikacja nie jest wymagana.

Działanie irytujące / drażniące na skórę

Cement w kontakcie z mokrymi skórą może spowodowaćrażenie, spłkanie, bruzdowanie skóry. Przedłużony kontakt połączony z obcieraniem może wywołać oparzenia.

Poważne uszkodzenie oczu / działanie drażniące na oczy

Cement zawarty w mieszaninie oddziałuje w różny sposób na rogówkę. Przeliczony indeks podrażnienia wynosi 128. Bezpośredni kontakt z produktem może spowodować mechaniczne uszkodzenie rogówki, natychmiastowe lub opóźnione podrażnienie lub zapalenie. Bezpośredni kontakt z większą ilością suchego produktu lub zachlapanie mokrym może powodować umiarkowanego podrażnienia (np. zapalenie spojówki) nawet do chemicznego oparzenia i ślepoty.

Działanie uczulające na skórę

Niektóre osoby mogą doświadczać egzemy po kontakcie z mokrym pyłem cementowym. Może to być spowodowane zarówno wysokim pH, który prowadzi do podrażnienia po dłuższym kontakcie lub reakcją immunologiczną na rozpuszczalny Cr (VI), który może powodować alergiczne podrażnienie skóry. Reakcja może przybrać różne formy - od drobnej wysypki do poważnego zapalenia lub połączonych obu efektów. Jeżeli cement zawiera aktywny reduktor rozpuszczalnego chromu (VI) i okres jego działania nie został przekroczony nie powinny wystąpić powyższe efekty.

Działanie uczulające na drogi oddechowe

Narażenie na kontakt z pyłem cementowym w krótkim czasie może doprowadzić do podrażnienia dróg oddechowych w okolicy nosa i gardła oraz powodować kaszel. Ciężkie wdychanie pyłu przez dłuższy okres czasu zwiększa ryzyko rozwoju chorób płuc.

Działanie uczulające na drogi pokarmowe

Może wystąpić podrażnienie ust, gardła i ostryka.

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze

Nie stwierdzono. Bazując na dostępnych danych klasyfikacja nie jest wymagana.

Rakotwórczość

Nie stwierdzono przypadkowych związków z ekspozycją na cement portlandzki i rakotwórczości. Literatura nie dostarcza informacji o rakotwórczości cementu portlandzkiego. Cement portlandzki nie jest sklasyfikowany jako rakotwórczy dla ludzi (Zgodnie z ACGIH A4: Czynniki, które mogą być rozważane jako rakotwórcze dla ludzi, ale które nie mogą zostać przeanalizowane ze względu na zbyt małą ilość danych. Testy in vitro i testy na zwierzętach nie wykazały wpływu rakotwórczych na poziomie odpowiednim do sklasyfikowania na podstawie jakiegokolwiek oznaczenia. Bazując na dostępnych danych klasyfikacja nie jest wymagana.

Szkodliwe działanie na rozrodczo

Bazuj c na dost pnych danych klasyfikacja nie jest wymagana.

Sekcja 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczno

Produkt nie jest niebezpieczny dla rodowiska. Testy ekotoksykologiczne przeprowadzone na cemencie portlandzkim, na Daphnia magna i Selenastrum coli wykazały minimalny wpływ ekotoksykologiczny. W

12.2. Trwaó i zdolno do rozkáu:

Nie ulega biodegradacji, wi kszo skądników preparatu to zwi zki mineralne

12.3. Zdolno do biokumulacji:

Nie dotyczy; produkt zawiera niewielk ilo zwi zków organicznych które po zwi zaniu z wod i stwardnieniu tworz produkt mineralny, nie generuj ryzyka toksyczno ci.

12.4. Mobilno w glebie

Nie dotyczy; produkt zawiera niewielk ilo zwi zków organicznych które po zwi zaniu z wod i stwardnieniu tworz produkt mineralny, nie generuj ryzyka toksyczno ci.

12.5. Wyniki oceny wia ciwo ci PBT i vPvB

Nie dotyczy; produkt zawiera niewielk ilo zwi zków organicznych które po zwi zaniu z wod i stwardnieniu tworz produkt mineralny, nie generuj ryzyka toksyczno ci.

12.6. Inne szkodliwe skutki dziaania:

Nie nale y oczekiwa adnych szkodliwych dziaa . Mieszanina po zwi zaniu nie wykazuje wja ciwo ci toksycznych.

Sekcja 13. POST POWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Staje odpady i stwardniaj produkt mo na traktowa jako gruz budowlany. Wywóz do miejsc skądowania po uzgodnieniu z wja ciwym urz dem. Przestrzega przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach (Dz.U. Nr 62 poz 628 z 2001 wraz z pó niejszymi zmianami).

Niewykorzystane suche pozostaó ci.

Pozbiera utrzymuj c w stanie suchym. Oznakowa pojemniki. Mo liwe ponowne wykorzystanie, je eli jest to zgodne z okresem przydatno ci. Mo liwe stosowanie bez przekroczenia norm zapylenia.

Produkt pópnny

Pozostawi do zwi zania, unika zrzutów do kanalizacji, systemów drena owych oraz zbiorników i cieków wodnych.

Po zmieszaniu z wod , zwi zany

Skądowa zgodnie z krajow legislacj . Unika zrzutów do kanalizacji. Skądowa zwi zany produkt jako gruz betonowy. Pod wzgl dem reaktywno ci odpady betonowe nie s niebezpieczne.

Obchodzenie si z odpadami opakowaniowymi:

Dokładnie opró nione opakowania nale y przekaza do uprawnionego odbiorcy odpadów. Opakowania z pozostaó ciami produktu musz by utylizowane jak produkt.

Kod odpadu: 10 13 82 (Odpady z produkcji spoiw mineralnych)

Kod opakowania: 15 01 01 (Odpady opakowaniowe)

Sekcja 14. INFORMACJE DOTYCZ CE TRANSPORTU

14.1 Numer UN (ONZ)

Nie dotyczy

14.2. Prawidówa nazwa przewozowa

Nie dotyczy

14.3 Klasa(-y) zagro enia w transporcie

Produkt transportowany w oryginalnych opakowaniach nie stwarza zagro enia podczas transportu. Nie wymaga szczególnego traktowania ani oznakowania w my l obowi zuj cych przepisów transportowych.

14.4. Grupa pakowania

Nie dotyczy

14.5. Zagrozenie dla rodowiska

Nie dotyczy

14.6. Szczególne rodki ostro no ci dla u ytkowników

Przestrzega przepisów Ustawy z dnia 28 pa dziernika 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U.2002 nr.199 poz.1671) wraz z pó niejszymi zmianami.

14.7. Transport luzem zgotnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IRC

Nie dotyczy

Sekcja 15. INFORMACJE DOTYCZ CE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotycz ce bezpiecze stwa, zdrowia i ochrony rodowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja i oznakowanie zgodnie z rozporz dzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP).

Cement zawary w produkcie jest mieszanin . Mieszaniny nie s obj te obowi zkiem rejestracji. Klinkier jest wyř czony z obowi zku rejestracji (Art 2.7 (b) i zař cznik V.10 REACH

Wprowadzenie na rynek i stosowanie produktu zawieraj cego cement jest regulowane w zakresie zawarto ci rozpuszczalnego Cr (VI).

Zasady wprowadzenia na rynek cementu w zakresie zawarto ci Chromu VI reguluje zař cznik XVII punkt 47 do REACH

1. Cement i mieszaniny zawieraj ce cement nie mog by stosowane ani wprowadzane do obrotu je eli zawieraj , w stanie uwodnionym, wi cej ni 0,0002% rozpuszczalnego chromu VI w stosunku do cařkowitzej masy cementu.
2. Je eli stosowane sa czynniki redukuj ce, wówczas - bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów wspólnotowych w sprawie klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji i mieszanin niebezpiecznych - opakowania cementu lub mieszanin zawieraj cych cement musz by opatrzone czytelnymi i nie daj cymi si usun napisami zawieraj cymi informacj o dacie pakowania, a tak e o warunkach i okresie przechowywania zapewniaj cych utrzymanie aktywno ci czynnika redukuj cego i utrzymanie zawarto ci rozpuszczalnego chromu VI poni ej warto ci granicznej okre lonej w ust. 1.
3. W drodze odst pstwa, ust. 1 i 2 nie maj zastosowania do wprowadzenia do obrotu ani stosowania w kontrolowanych zamkni tych i cařkowicie zautomatyzowanych procesach, w których cement i mieszaniny zawieraj ce cement s obrabiane wyř cznie przez maszyny i w których nie ma mo liwo ci kontaktu ze skór .

Pozostałe obowi zuj ce akty prawne

Rozporz dzenie WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 18 grudnia 2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwole i stosowania ogranicze w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz. Urz dowy UE L369/1 z 30.12.2006) z pó niejszymi zmianami

Rozporz dzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniaj ce i uchylaj ce dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniaj ce rozporz dzenie (WE) nr 1907/2006

ROZPORZ DZENIE KOMISJI (UE) NR 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniaj ce rozporz dzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwole i stosowanych ogranicze w zakresie chemikaliów (REACH)

ROZPORZ DZENIE KOMISJI (UE) nr 286/2011 z dnia 10 marca 2011 r. dostosowuj ce do post pu naukowo-technicznego rozporz dzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin

Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach z dnia 25 lutego 2011 r. (Dz.U.2011 nr.63 Poz.322)

Rozporz dzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Poz 1018) wraz z pó niejszymi zmianami.

Rozporz dzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie bada i pomiarów czynników szkodliwych w rodowisku pracy (Dz.U.05.73. 645 z pó niejszymi zmianami)

Rozporz dzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym mutagennych w rodowisku pracy (Dz.U.04.280.2771 z pó niejszymi zmianami)

Rozporz dzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymaga dla rodków ochrony indywidualnej (Dz.U.05.259.2173)

Rozporz dzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dn. 5 lipca 2004r w sprawie ogranicze zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawieraj cych je produktów (Dz.U.1762 z pó niejszymi zmianami)

Rozporz dzenie Ministra PiPS w sprawie najwy szych dopuszczalnych st e i nat e czynników szkodliwych dla zdrowia w rodowisku pracy (Dz. U. 2002/217/1833 z pó niejszymi zmianami)

Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. 2001/11/84 z pó niejszymi zmianami)

Rozporz dzenia Ministra zdrowia w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacj i oznakowaniem (Dz. U. 2005/201/1674)

Ustawa o odpadach wraz z Rozporz dzeniami (Dz. U. 2001/62/628 z pó niejszymi zmianami)

Rozporz dzenie Ministra Zdrowia z dnia 05 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowa substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych2 (Dz. U. 53 poz. 439)

Ustawa o transporcie drogowym z 06.09.2001 (z pó niejszymi zmianami)

15.2. Ocena bezpiecze stwa chemicznego

Nie dotyczy mieszanin

Sekcja 16. INNE INFORMACJE

Zgodnie z definicj zawart w Rozporz dzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, produkt ten jest mieszanin i nie podlega obowi zkowi rejestracji w systemie REACH.

H335: Mo e powodowa podra nienie dróg oddechowych

H315 : Dziaja dra ni co na skór

H318: Powoduje powa ne uszkodzenie oczu

H317: Mo e powodowa reakcj alergiczn skóry

Kart charakterystyki opracowano na podstawie kart charakterystyki surowców dostarczonych przez dostawców surowców. Informacje zawarte w niniejszej karcie bezpiecze stwa odnosz si do opisanej substancji / mieszaniny. Informacje te podano w dobrej wierze i s aktualne na dzie wydania niniejszej karty.

Karta ta nie zwalnia u ytkownika produktu z przestrzegania wszystkich norm prawnych, administracyjnych i przepisów odno nie produktu, higieny i bezpiecze stwa pracy.

Zach ca si U ytkowników tego produktu do uczestniczenia w szkoleniach organizowanych przez producenta u gównych dystrybutorów a tak e do odwiedzenia strony internetowej producenta (www.cemex.pl) na której umieszczone s informacje o produkcie. Szczegółowe informacje mo na uzyska w laboratorium zakładu produkcyjnego.

Informacje w tym dokumencie opieraj si na aktualnie dost pnych danych i dotycz produktu stosowanego zgodnie z przedstawionymi zaleceniami oraz informacjami przedstawionymi na opakowaniu i/lub przewodnikach technicznych. Jakiegokolwiek inne u ycie produktu wý cznie z zastosowaniem w poý czeniu z innymi produktami jest prowadzone na odpowiedzialno u ytkownika. U ytkownik jest zobowi zany do stosowania wja ciwych procedur bezpiecze stwa oraz wja ciwych procedur prawa dla prowadzonej przez niego dziajalno ci.

Karta opracował   Cemex Polska Spółka z o.o.
Tel. kontaktowy   022 571 41 77

Wykaz skrótów:

REACH - Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Rozporządzenie REACH)

SDS - Safety Data sheet (KCh)

numer CAS . Chemical Abstract Service number

PBT . Trwały, zdolny do akumulacji i toksyczny

vPvB . bardzo trwały i o bardzo dużej zdolności do akumulacji

numer WE . numer przypisany substancji chemicznej w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS - ang. European Inventory of Existing Chemical Substances), lub numer przypisany substancji w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych (ELINCS - ang. European List of Notified Chemical Substances), lub numer w wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji "No-longer polymers" rozporządzenie REACH . Rozporządzenie dotyczące Rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów.

Substancja/mieszanina CMR . substancja/mieszanina rakotwórcza, mutagenna, działająca szkodliwie na rozrodczość .

ADR . międzynarodowa konwencja dotycząca drogowego przewozu towarów i ładunków niebezpiecznych.

NDS . Najwyższe dopuszczalne stężenie w środowisku pracy.

NDSCh . Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe.

GHS . Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów

CLP . Rozporządzenie wdrażające system GHS

DSB . dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym

Bieżąca wersja dokumentu wycofuje wszystkie poprzednie wersje Karty Charakterystyki.